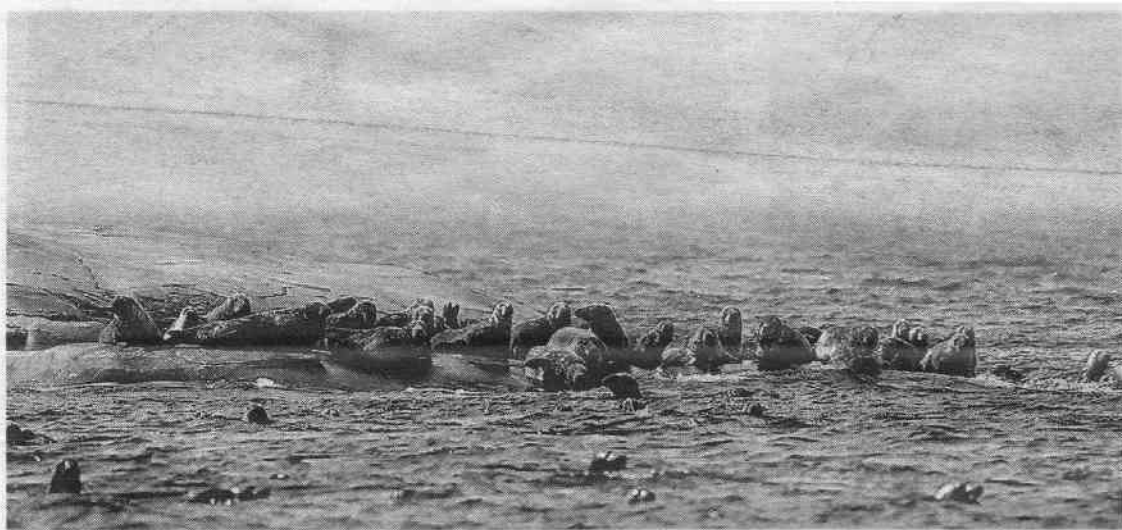

Sälmasken lägger ägg i magen på sälar. Dessa följer med avföringen ut i vattnet. FOTO: LARS PEHRSON

Sälparasit hot mot torsken i Östersjön

I områden med stora sälkolonier har torsken ovanligt många parasiter. Det väcker oron att de ökande sälbestånden kommer att medföra ytterligare problem för fiskerinäringen.

Sälmasken är en parasit som parar sig och producerar ägg i magen på sälar. Äggen följer sedan med avföringen ut i vattnet där de kläcks. Larverna äts av små kräftdjur som i sin tur blir uppätta av fiskar som torsk, som utgör sälarnas föda. Sedan upprepas livscykeln.

Forskare från Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, har undersökt förekomsten av sälmask hos de svenska torskbestånden. Studierna visar att i närheten av sälkolonier på västkusten kan upp

till 60 procent av torskarna innehålla sälmaskar. Även i södra Östersjön finns ett samband mellan infektionsgrad och närhet till sälkolonier.

– Våra resultat indikerar att ökande sälbestånd leder till fler parasitangrepp, men det är oklart om den totala andelen infekterade torsk har ökat i svenska vatten, eftersom det saknas äldre studier att jämföra med, säger Maria Boström vid Institutionen för akvatiska resurser, SLU, som deltog i studien.

Sälmasken är en nematod som blir drygt 40 millimeter lång. Hos människan orsakar parasiten måttliga magproblem, men den kan inte föröka sig i våra kroppar.

– Ingen vill ha parasiter i maten, så sälmasken kan medföra

att den svenska torsken får dåligt rykte hos konsumenterna, säger Maria Boström.

Forskarna fann att parasitangreppen minskar i nordlig riktning i Östersjön. I Stockholms skärgård och i Ålands hav är endast ett fåtal torsk smittade, trots att det finns stora sälbestånd i regionen. Forskarna vet inte varför, men misstänker att dessa vatten saknar några av de övriga värddjuren som ingår i parasitens livscykel:

– De kan röra sig om kräftdjur som kräver salt vatten och som därför inte finns i de bräckta delarna av Östersjön.

JESPER NYSTRÖM
FORSKNING & FRAMSTEG
nyheter@svd.se